

Nezmanjšana nevarnost vojne. - Divjanje na Kitajskem.

FRANCIJA NE VERUJE VEČ SVETU IN SE JE PRIČELA ZANAŠATI NA LASTNO MOČ.—PRENAVLA MORNARICO IN UTRUJE MEJE.—ITALIJA SE PIRAVLJA ZA PRICETEK GRADITVE NOVE MORNARICE, KI JO IMA V NAČRTU.

Pariz, Francija. — Napetost med Francijo in Italijo še vedno ogroža evropski kontinent. Pogodba, h kateri ste se nedavno sporazumeli obe državi, da namreč ne boste gradili pred novim letom nikakega novega brodogradilnega dela, ne pomeni takorekoč nič, kajti ta čas potabljuje državi, da se utrjuje na drug način.

Kar se tiče Francije, se vedno bolj opaža, da se skuša ta dežela v prvi vrsti zanašati na svojo lastno moč, da si ne o-malovažuje raznih pogodb z drugimi državami. Francoski narod je razočaran in ne verjame več, da bi bilo svetu res za to, da bi se delovalo v smeri za ohranitev splošnega miru; pričel je uvidevati, da je moč najboljša garancija za mir in tudi v tem smislu utrjuje svojo deželo. V program si je postavil predvsem popolno prenovitev in ojačanje svoje mornarice. Dalje pride na vrsto reorganizacija armade; leto-letno jesen se bodo vršile največje vojaške vaje izza svetovne vojne, v katerih bo nastopilo okrog 50,000 mož. Graditev utrdb ob celi francoski meji od Severnega do Sredozemskega morja je ena glavnih točk na programu. Veliko pažnje se posveča tudi obnovitvi zvez s prijateljskimi državami, h katerim spadajo Belgija, Jugoslavija, Rumunija, Čehoslovaška in Poljska. Nadaljevati se namerava z ojačevanjem ekonomske in finančne pozicije. Že zdaj je Francija na boljšem gospodarskem stališču, kakor katerikoli druga država; brezposelnosti takorekoč niti ne pozná. Francoske zlate rezerve so, računane po tem, koliko pride na posameznega prebivalca, najvišje na celim svetu; zato je pa francoski denar danes najbolj trden.

Italija na drugi strani se pa nič manj vneto ne pripravlja. Tudi njej je v prvi vrsti pri sr-cu močna mornarica in v teku so priprave za pričetek graditve novega brodogradilnega dela, ki ga ima država v načrtu za leto 1931. Ako se bo delo po načrtu nadaljevalo, bo imela Italija v letu 1933 najbolj moderne križarke, ako je medtem seveda kaka druga država ne prehití.

Mrzlično oboroževanje na vseh straneh znači vse prej kakor mir.

MUHASTA BORZA

New York, N. Y. — Z veliko težavo in prav s polževimi koraki so se tekom meseca julija popravljale cene delnic na borzi, ki jih je junjski pomol tako strahovito vrgel navzdol. Porast, ki je bil pridobil skozi dolgo dobo enega meseca, pa je bil v enem samem dnevu, v petek, zopet uničen. Cene skoraj vseh delnic so imele namreč tega dne zaznamovati občuten padec, ki je pri nekaterih dosegel do \$17

OBUPNI POLOŽAJ NA KITAJSKEM

Kitajski komunisti nadaljujejo z ropanjem in plenjenjem. — Anglija deluje, da se ukrene potrebno za zaščito tujcemcev.

Šangaj, Kitajska. — Položaj v krajih ob reki Jangtze dela velike skrbi kitajskim, kakor tudi tujezemskim oblastem. V obče se ne veruje vladnim poročilom o moči vladnih čet, kajti divjanja rdečih tolp se z nezmanjšano krvočnostjo ne ovirano nadaljujejo. Ubežniki poročajo, da so komunisti mnogo vasi popolnoma izropali in upepelili. Pod svojo kontrolo imajo tudi pokrajine, kjer se ravno vrši žetev riža; kmetje so prisiljeni, da izvršijo delo, a pridelek jim komunisti odzamejo in jim pustijo le 10 odstotkov.

Tuje države je pričela ta nevarna situacija v nesrečni Kitajski skrbeti. Uvidele so, da nacionalistična vlada ni kos težki nalogi, da bi držala v sahu upornike na severu in jugu; v divjajoči civilni vojni so na ta način tujezemski državljani brez vsake zaščite.

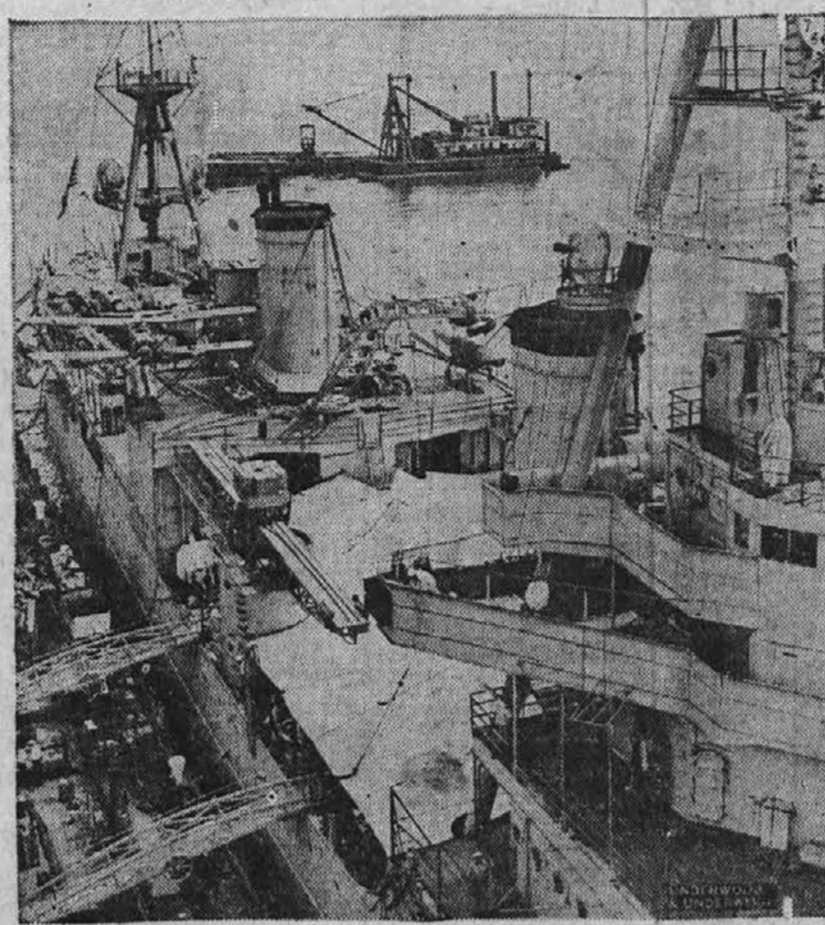
Da bi se položaju odpomoglo, je Anglija podzela korake, da bi zainteresirala še druge velesile, namreč Zedinjene države, Francijo in Japonsko za skupni nastop. Ta sporazum za eventualno vojaško akcijo se bo nanašal edino le na zaščito življenja in lastnine tujcemcev. Na noben način bi velesile vojaško ne intervenirale, ali pa, da bi se vmešavale v kitajske notranje razmere.

ZRTVOVAL SE ZA TOVARISE

London, Anglija. — Čin izredne hrabrosti je izvršil vojaški letalec, O. H. MacNair, ki ga je stal življenje, a je s tem očividno rešil življenja drugih. V bližini Sussex Downs so se vršile aeroplanske vojaške vaje, katerih se je udeležil tudi gori omenjeni. Vaje je opazoval več čet pehote. MacNairu je med poletom motor odpovedal in aeroplan je nevarno poševo padel navzdol. Letalec je razvidel, da bo tresčilo letalo naravnost v gručo vojakov, ako bo obdržalo svojo smer; vsled kratke razdalje, 15 jardov, pa ga ni mogel več obrniti. Odločil se je za najskrajnejše. V zadnjem trenutku je obrnil letalo navpično navzdol, da se je z nosom zarilo v zemljo in se je, seveda, tudi popolnoma razbilo. Hrabri letalec je bil na mestu mrtev.

Prijatelji! Podpirajte in širite list "Amer. Slovenec"!

NOVA LADJA MORNARICE ZED. DRŽAV.

Nedavno je bila mornarica Zed. država ojačena z novo 10,000 tonsko križarko, U. S. S. Chester, ki jo vidimo na gornji sliki. Nova križarka se je odpravila na pot proti Evropi in bo obisala 21 evropskih pristanišč.

SIN UBIL OČETA

Mladostni sin iz lakomnosti ubil očeta.

Waukegan, Ill. — Celo tukajšnje mesto stoji pod vtisom žalostnega dogodka, ki se je odgiral pretekli petek zvečer v družini Butler, 930 Lincoln St., kjer je oče mrtev padel, ubit od lastnega sina.

Mladi William Butler ni delal že več let in je imel navado, da je hodil k svojemu očetu po denar vsak teden, dasi je bil star že 22 let. Tako mu je moral oče dajati po \$8 do \$10. Z enako zahtevo je prišel k očetu tudi pretekli petek. Oče pa mu je zahtevo odbil, češ, da ne zmore. To je sina razjarilo; pobral je neko železno palico in udaril z njo očeta po glavi. Ko je že na tleh ležal, ga je pričel suvati in mu pri tem zlo-mil več reber, ki so mu predrla pljuča, da je starček na poškodbah umrl.

Sin je kmalu nato napadel nekoga drugega na cesti in ga oropal. Ni pa prišel daleč, kajti njegova žrtev ga je naznala in policija mu je prišla na sled, kjer bo zdaj dajal odgovor za oba zločina.

IZNAJDLJIVI BUTLEGERJI

Brooklyn, N. Y. — Po odredbi suhaških oblasti se vidi-jo na Pulaski cesti delavci s krampi v rokah, ki pridno vrtajo luknjo in jarke v cestni tlak na več mestih. Suhači so namreč dobili ovadbo, da se pod cesto ne nahajajo samo vodovodne cevi, ampak še druge cevi, po katerih se pretaka pravo pravcato pivo. Te cevi da so postavili butlegerji "v svrhu lažje transportacije" svojih proizvodov. Do zdaj niso šnofači še nič zaželjenega našli.

KRIŽEM SVETA

Milan, Italija. — Dva nemška profesorja, Lange in Brasch, sta se odpravila v svoj laboratorij na gori Monte Generoso, kjer se bavita z najnovejšim poizkusom, ali se namreč dajo atomi še nadalje razcepiti.

London, Anglija. — Kakor se računa iz uradnih krogov, je po celi Evropi okrog šest milijonov ljudi brezposelnih. Od teh jih je največ v Nemčiji, namreč nad 2 in pol milijona. Druga pride na vrsto Anglija.

Santa Monica, Cal. — Na neverjeten način je Mrs. Anna Skike proslavila svoj 70. rojstni dan, s tem namreč, da je kljub svoji starosti preplavala 20 milj daleč v morju. V vodi je bila nepretrgano 12 ur in 10 minut.

JURISTI PROTI PROHIBICIJI

Old Point Comfort, Va. — Zveza pravnikov v državi Virginiji je dala na splošno glasovanje med svojimi člani za odpravo prohibicije. Rezultat tega glasovanja je za suhače porazen; 92 pravnikov je namreč glasovalo za to, da se 18. amendent preklicuje; za prohibicijo se je proti njim izrazilo 54 članov.

ČLOVEKOLJUBNA ZAHTEVA

Williamstown, Mass. — Glavni poveljnik ameriške vojsne mornarice, admiral W. V. Pratt, je spisal delo, ki se nanaša na bodočo konferenco za razoroževanje in v katerem je podal več izvršnih misli. Med drugim tudi pravi, da se bo morala na vsak način skleniti kaka mednarodna pogodba glede uporabe aeroplanov med vojno, zlasti pa glede njih udeleževanja za bojno črto sovražnika. Proti vsem humanitarnim zakonom namreč je, da aeroplani napadajo in bombardirajo mesta v ozadju in pobijajo civilno prebivalstvo, ki nima z vojno nič opraviti, kakor se je to godilo v zadnji vojni.

ZAMOTANA ZADEVA

Chicago, Ill. — Kakor je bilo že poročano, so v Englewood šolski učitelji strežnice zamenjali dva otroka, ki sta bila rojena ob istem času in oba dečka, tako, da pozneje niso mogli več dognati, kateri materi spada kateri otrok. Mnogo preizkusov se je med tem časom že izvršilo in razni "Salomoni" so poizkušali na vse načine ugotoviti pravo pripadnost otrok. Dasi bolniške oblasti z gotovostjo trdijo, da so zadele pravo in dale pravi materi pravega otroka, vendar pa zadeva ni popolnoma nesporna, in tako je Mrs. Marg. Watkins, mati enega otrok, vložila proti bolnici tožbo za odškodnino. Ime druge mater je J. Bamberger.

Podpirajte trgovce in obrtnike, ki oglašajo v Am. Slovenec!

Iz Jugoslavije.

NESTRPNOST SOCIJALIZMA PROTI KATOLIŠKI CERKVI IN DUHOVNikom. — PO SMRTI BI VSI RADI V NEBESA. — SMRTNA KOSA. — RAZNE VESTI IN NOVICE, NABRANE ŠIROM DOMOVINE.

Socijalizem povsod enak. Nestrpni so socijalisti proti katoliški veri in cerkvi, ki vedno iščejo ter vsako priliko porabijo za zabavljanje in natolcevanje, ne meneč se za resničnost virov. Zopet so se oglašili in sicer sedaj po taki osebi, ki velja za inteligentno in od katere bi najmanj pričakovali kaj takega.

V nedeljo, dne 20. julija, so v Ljubljani pokopali glavnega vodjo socijalističnega gibanja, brezverca (takega se je vedno kazal) Antona Kristana. Vsem je bilo znano, da je bil A. Kristan popolen brezverec, kot tak je živel in tudi umrl. Razni govorniki so govorili na njegovem pogrebu, med njimi tudi njegov največji prijatelj Dr. H. Tuma, ki je sklenil svoj poslovilni govor s popolnoma pogrešenimi besedami: "Odrekli so ti cerkveni pogreb, toda blagoslovljamo Te vsi, kar nas je tukaj navzočih." Vsa bo po teh besedah sodil, da so prosili za cerkveni pogreb, katerega je pa cerkveno predstojništvo odklonilo. Eni so celo trdili, da so poslali po duhovnika, ki pa da ni hotel priti. Pikre so padale na račun katoliške duhovščine. Rajni A. Kristan je bil brezverec in ne več član katoliške cerkve. Ker ni bil več njen član, ni mogel katoliški duhovnik izvršiti pogrebnih obredov pod nikakimi pogoji. Sicer pa tudi nihče ni prosil za cerkveni pogreb. Istotako ni nihče klical duhovnika, da bi bolnika pripravil na smrt. Ako bi ga, bi se duhovnik prav gotovo z veseljem odzval.

Tako je v življenju ni treba duhovnika, ne cerkve, ne blagoslova, ker ne pripoznajo Boga. Ob smrti bi pa vse radi imeli.

Novo kopališče v Sarajevu.

Te dni so v Sarajevu dogradili lepo novo, moderno kopališče za kopanje in solnčenje. Kopališče ima 60 metrov dolg bazen in 250 zidanih kabin.

Vlak se je iztiril.

Na progí med Planino in Logatcem je vlak zadel v progovni voziček, na katerem so se peljali delavci na delo. Delavci so še pravočasno poskakali z vozička. Voziček se je razbil, vlak je pa skočil s tira.

Nesreča.

Poparila se je z vrelim krompom dveletna hčerka Matevža Mivca, posestnika v Cerknici št. 25. Otrok je lazil za staro materjo po veži in prevrnil nase poln lonec vode, ki je tam stal. Odstopila je koža otroku po rokah in nogah in po životu.

Gornja Sv. Kungota.

Kralj Aleksander je odkloval kmeta Janeza Marko z re-dom sv. Save V. razreda. Mož

60letni jubilej.

Redek jubilej je obhajal dne 22. julija kanonik Martin Meško v Kapeli. Dolga doba 60 let, kar se udeležuje v duhovniškem poklicu, je že minila. Jubilanu kličemo: Bog ga živi!

Prememba.

Občine Osilnica, Draga in Trava, ki so do sedaj pripadale pod kočevski politični okraj, bodo, kakor poročajo iz domovine, spadale od sedaj naprej pod Cabar, kar je velika olajšava za te tri občine.

Nevihita v Ljutomeru.

18. julija je zopet divjala huda nevihta. Grmelno in treskalo je in nekaj minut je padala močna toča. Strela je udarila v transformator, luči so ugasnile in ostali smo brez luči.

Kdor se brani časopisa, ta se brani znanja in to v lastno škodo.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays. Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naročnina: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za četrta leta 1.50.

Subscription: For one year \$5.00, For half a year 2.50, For three months 1.50.

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Francosko-nemški odnošaji

V noči od 30. junija na 1. julij je zapustil zadnji francoski vojak skoro 11 let zaseden tretjo zono nemškega Porenja in se umaknil prihajajočim četam nemške varnostne policije.

Izpraznitev Porenja pomeni nov mejnik na potu razvoja francosko-nemških odnošajev, tako da se danes vodilni krogi Parizu in Berlinu vprašujejo, kam in kako v bodoče? Ali bodo poslej tekla pota obeh držav v sporedni črti, ali pa pomeni izpraznitev Porenja dokončen razhod? Pravega odgovora ne ve v tem hipu najbrže niti Briand niti Curtius.

V Franciji raste nov rod, ki se le slabo spominja velikih borb za ohranitev državne samostojnosti in ki pozna grozote svetovne morije le iz raznih bolj ali manj nespretno sestavljenih vojniš albumov. Za to mladino je vekovni boj med Parizom in Berlinom dokončno dobojevan ter ž njim za vedno zakoličene vzhodne meje Francije.

Prva in ne največja ovira na tej poti bo pač anglosaški blok; njegove posledice je občutila Francija že na londonski pomorski konferenci, kjer sta Anglija in Zedinjene države z negotovanjem ugotovili, da so smotri francoske zunanje politične akcije usmerjeni iz ozkega okvira celinske politike na široka polja svetovne politike, kjer sta doslej gospodovali ti dve državi brez konkurentov in nadzorstva.

STALIN, SAMODRŽEC SEDANJE RUSIJE

Da ni prišlo do prevrata, bi imeli marsikateri njegovi junaki najbrž zelo skromno usodo. Marat, ki se je trkal na prsa, češ, da so ga "vse življenje preganjali", je res deset let preživel po angleških ječah — toda kot navaden slepar. — Porotniki so naposled poslali nepoboljšljivega zločinca v Avstralijo. Nekaj britski državni tajnik mu je kazen omilil na izgov v domovino. (J. Thompson, Leaders of the French Revolution, London 1929.) A to se je dogodilo l. 1792. Iz "podležja" (kakor ga je javno imenoval Pitt) je postal Marat v Franciji "kreposti drug naroda" in duša strahovlade.

Mussolini. Italija bo gotovo skušala z vsemi sredstvi preprečiti izvedbo francoskih načrtov; predvsem tej akciji je pripisovati snovanje bloka revizionističnih držav in zahtevu Italije po pomorski pariteti, ki jo je Briand z zadnjim govorom o prekinitvi gradnje novih bojnih ladij v Franciji in Italiji tako spretno položil na dolgo klop.

Najboljše jamstvo Francije za dosego zastavljenih nalog je neokrnjena moč njenega gospodarstva, ki je ostalo v bistvu še neprizadeto po pretresljajih svetovne vojne. Ta nezlomljiva moč francoskega gospodarstva sloni na temeljih svojiski francoskega rentnega kapitalizma; njegov kader tvorijo malomeščanski in malokmetiški sloji naroda s polnimi denarnicami, zdravo moralo, ustaljeno tradicijo in polnimi želodci.

Odločilnega pomena za uspešni prehod francoske zunanje politike iz kontinentalnega obsevanja na široka pota svetovne politike pa bo končna in popolna ureditev odnošajev z Nemčijo. Kako bo izvršena ta ureditev, je težko napovedati, ker ni baš priporočljivo prerokovati potek te akcije zgolj po bežnih vtisih in trenutnih političnih situacijah. Nemčija je danes bolj kot kdaj doslej velika neznanica v evropskih zunanje-političnih kombinacijah, pa niso nemožna presenečenja niti v eni, niti v drugi smeri. Francija in Nemčija preživljata danes dobo novega razvoja. Podobni sta dvema ladjama, ki sta se spustili na odprto morje. Vodilni državnik in voditelj javnega mnenja obeh narodov imajo sedaj zgodovinsko nalogo, pripraviti obe ladji do tega, da se sporazumeta o smereh in smotrih vožnje v bodočnost.

DOBRO USPEDI CERKVENI PIKNIK V GREANEY

Cerkveni piknik v nedeljo, 3. avgusta, je spričo težkih časov nepričakovano dobro uspel. Prišli so v obilnem številu ne samo domačini, temveč tudi prijatelji od drugod, zlasti iz železnega okrožja, med njimi pet duhovnikov, namreč: župnik in škofijski svetovalec J. E. Schiffer, Chisholm, Minn.; župnik J. Jershe, Tower, Minn.; župnik F. Mihelčič, Ely, Minn.; kaplan F. Schweiger, Hibbing, Minn.; kaplan D. Taylor, Chisholm, Minn.

Iskrena zahvala in odkrito priznanje gre vsem, ki so se toliko trudili s pripravami in z vodstvom piknika. Pobudi društva kršč. žena in cerkvenega odbora so se rade volje odzvali še drugi ter požrtvovalno pomagali pri delu. Posebno smo vsi hvaležni vnanjim udeležencem, ki so v tolikem številu sledili povabilu svojih gospodov duhovnikov ter nas počastili s svojo navzočnostjo in radodarnostjo.

Veliko se je prebarvalo tudi v šolskem posloplju. To delo so pa napravili sami farani in s tem prihranili na stroških. Pokazali so s tem ljubezen in požrtvovalnost do svoje fare in cerkve, pokazali so tudi, da ljubijo svojega dušnega pastirja.

Domáci in tuji udeleženci, vplivom so — povsem neutemeljeno — razlagali inostanski časnikarji letošnji "umik na verski fronti". Stalinova družina biva v Gorkah blizu Moskve (kjer je umrl Lenin) in ne posega v politiko. A tuji radi stikajo po dvornih skrivnostih, ker drugače ne morejo umevati ozkosrčne in neizprosne, v dolgem nezakonitem boju izobilikovane duševnosti pristnega boljševika.

Menda se ni Stalin nikoli posebno zanimal za teoretični socializem; rajši je prepustil trocki na vesti nič manj življenj nogo Stalin: kot samodržec je s carskim vladom prepotoval vsu Rusijo in povsod je pomenil njegov prihod smrt. A Trocki je ostal tudi na visku slave pred vsem mnogobeseden govornik; poleg krvi je vedno prelival novinarsko črnilo. Stalin pa je ustvarjen za boj in leta in leta je tvegval v njem svoje življenje. Prevrta ga ni izpremenil, temveč mu je omogočil zgolj širši razmah. Stalinova domovina, lepi Kavkaz, je vedni bila torišče ogorčenega narodnega sovraštva. Rуска oblast je brzdala to medsebojno klanje, kakor za preprečje angleška v Indiji. Poldrug milijon Stalinovih rojakov, Gruzincev (Gruzijcev, starega kulturnega naroda, ki je menda vplival na pokristjanjenje in razvoj prvotne Kijevske Rusije), živi v stalnem sovraštvu s tremi milijoni Tatarov. Muslimani — posebno Turki in Perzi — so bili dedni sovražniki male Gruzije. Isto sovraštvo vlada med Gruzinci in poldrugim milijonom knševskih Armencev, ki pa zaznamujejo v gospodarskem boju več uspehov. Izredno številno in obubožano

glico na velike zgodovinske dneve, ko se bo v naši sredi vršila konvencija najstarejših in najbogatejših podpornih slovenske organizacije v Ameriki, KSKJ. Posebno v nedeljo dne 17. avgusta bo nekaj izvanrednega, ko bodo v čast delegatov pripravili velik piknik. Pripravljalni konvenčni odbor se zelo trudi, da bi bilo z vsem kar najboljšo postreženo in preskrbljeno. Pričakuje se da bo ta piknik posejlo veliko število gostov iz bližnjih slovenskih naselbin, kakor: Chicago, So. Chicago, Joliet, La Salle, Milwaukee in Sheboygan.

SMRTNA KOSA ZOPET KOSI PO WILLARDU

Radujte se z veselimi in žalujte z žalostnimi, tako je učil že božji Izveličar sam, ki je večna Modrost in Resnica. — Skoro dve leti je poteklo, kar se smrt ni oglasila v naši naselbini s svojo koščeno roko. Mislili smo že, da je na nas popolnoma pozabila. Motili smo se. Kakor vse izgleda, hoče vse zamujeno nadomestiti. Ni so so še osušile solze in gruda na gomili stare Lesarjeve mame, že nam je nemila smrt izklesala novi grob. To pot je stegnila svojo neumljeno roko nad ugledno in neumorno, za našo farno delavno družino "Mr. in Mrs. Ludvik Peruška, večletnega tajnika dr. sv. Družine št. 36, KSKJ in zastopnika Amer. Slovencev ter jim nepričakovano hitro, po kratki boleznii iztrgala iz' objema ljubljenega 12 letnega sina Jožefa. V nedeljo dne 27. julija je še kot ministrant služil pri sv. maši. V torek za tem je obolev in v petek je bil pripehjan v bolnišnico sv. Jožefa v Marshfield, kjer je bil operiran. Naslednjo nedeljo zjutraj je že izdihnil svojo blago dušo.

To je pač bridka zguba za ugledno družino Peruškovo. Pogrešali ga bodo tudi g. župnik, kot vestnega služabnika pred oltarjem. Pogrešala ga bo cela fara, kot vzornega mladeniča. Pogreb se je vršil v torek dne 5. avgusta s slovesno sv. mašo zadušnico, katero so darovali domači g. župnik, Rev. Father Novak, ki so imeli prav lep in ganljiv govor ob krsti pokojnega.

Pogreba so se udeležili skoro vsi farani, kakor mladinski oddelek dr. sv. Družine št. 136 KSKJ., h kateremu je pokojni pripadal in s tem pokazali globoko sočutje do prizadete družine Peruškove, katero naj tolaži Bog in naša sv. vera, da zopet vid'no se nad zvezdami. — Pok. Jožefu naj sveti večna luč.

Tukaj nas tudi muči huda vročina zadnje tedne. Med tem pa pade večkrat kaj blagodejnega dežja, kar prav dobro vpliva na farmske pridelke

napadi, t. zv. "razlastitve" (ekspropriacije). Tu je imel Stalin glavno ulogo in je v svoji ožji domovini dosegel največ uspehov. Od kraja je osebnost vodil teroriste. Baš pretekli mesec je umrl na srčni kapi sredi pariške ulice polkovnik Mesakudi, nekdanji bogati solastnik velike tobacne tovarne na Krimu. Leta 1905 je služil v Vladikavkazu kot stotnik pri graničarjih in je bil blagajnik svojega zbora. Peljal je nekot v družbi dveh častnikov za svoje tovariše več deset tisoč rubljev plače. Okoli voza so jahali kozaki. Kljub temu ga je napadla sredi mestnega trga pred Narodnim domom "leteča četa" s Stalinom na čelu. Samokresi in bombe so zahtevale več življenj, toda vojaštvu se je posrečilo, da je razpršilo napadalec. "Menda ne ve razen Stalina smera nihče, koliko sličnih razlastitev so priredili po njegovih načrtih," piše M. Aldanov, avtor znanih zgodovinskih romanov v svojem duhovitem Stalinovem življenjepisju. ("Sovremenniki", Berlin, 1928.) Poznanega revolucionarja niso posebno osebno sodelovali pri sprejetju; preveč je pomenil kot voditelj.

A vendar trdijo nekateri, da je vrgel lastnorodno prvo bombo tudi pri grobnici tem klanju 13. junija istega leta v Tiflisu. Računovodje podružnice Državne banke peljali takrat s postaje — pet pod močnim varstvom — velik zavoj (menda nad tisoč) petstoturbeljskih kovcev. Razen kozakov je dvil vozu z denarjem še drug dvema oboroženima vojnima.

Kdor se brani časopisa, brani znanja in to v laško.

Na sodnji. — Sednik: Na cesti ste se brez vsakega poverja s pestmi lotili tožitelja. Ali morete to tajiti? — Toženec: Morem že, gospod sodnik; samo če mislite, da bo res kaj pomagalo!

Ni treba. — Gospod šef je povedal dvopt. Vsi uslužbeni so se smejali, samo učence ostal resen. Na vprašanje, kaj se ne smeje, je odgovoril: Mi ni treba, prvega grem.

Dober svet. — Ali res mislite, gospod profesor, da potovanje človeka izobrazuje. — Čisto brez vsakega dvoma! In ne morem Vam dovolj toplo priporočiti, da se odpravite na svetovno potovanje.

Dobre noge. — Gospod Trbušnik je ves zasopel stopil na "Figovcu" v gostilniško sobi in sedel k stalni mizi. — Dinarja sem prihranil, ker sem ves čas tekkel za tramvajem. — Raje bi tekkel za avtotaksijem pa bi si prihranil 30 dinarjev — mu je dejal eden njegov prijatelj.

Višek profesorske raztresenosti. — Profesor Raztresen je silno razmišljen gospod. — se je nekoč zvečer spravil spat, je gorečo svečo položil posteljo, sebe pa pihnil.

Ne ve. — Ali je gospod profesor že zajtrkoval? — Vprašala skrbna soproga služkinje. — Ne vem, gospa. — Vprašajte ga vendar. — Sem ga že, pa tudi sva ne ve.

Mislil na bodočnost. — Mislil misliti na svojo bodočnost, obtoženec, ko ste šli neverjat tuj denar? — O pač! Saj sem ga tak vložil v banko.

Ni njegova krivda. — Vas ni sram, da o belem dnevu kolovratite pijani po ulicah? — Ni moja krivda. Hvala sem ostati do večera v gostilni pa me je gostilničar vrgel ven.

Radovednost. — Mislil Ata, kako pa zvezdoznanci drugi učenjaki zvedo, kdaj solnčni ali lunin mrk? — Oče: Ne vprašaj tako neumno! Mar misliš, da ne znanje brati pratike?

Vzrok. — Kako je le to, se da sedaj toliko zakonev čiti? — Vsi ti so se poročili po telefonu. — ??? — Saj veste — napad zveza.

(Dalje prih.)

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 17 Nedelja — Hijacint.
- 18 Ponedeljek — Helena.
- 19 Torek — Ludovik Tol.
- 20 Sreda — Bernard.
- 21 Četrtek — Frančiška.
- 22 Petek — Timotej.
- 23 Sobota — Filip Ben.

Rev. K. Zakrajšek:

DEVETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Sveto obhajilo je združenje človeške duše s svojim Bogom in sicer tako tesno, da postane nekako z njim eno. Kakor se voda pomeša z vinom, tako popolno je to združenje. To hoče pri sv. maši sveta cerkev pokazati že s tem, da ukaže mašniku pri darovanju vlti vodo med vino.

Iz tega pa sledi, da je to združenje nekaj svetega, da se mora zato izvršiti tudi na svet način s posebno skrbnostjo.

1. Radi dostojanstva tega božjega kruha najprej cerkev ukazuje, da smo tešč od polnoči. Prvotno so obhajali sv. mašo zvečer, ker jo je Kristus tudi sam ustanovil pri zadnji večerji. Takrat se od obhajancev ni zahteval naravni post. Ponejze so se vrinile grde razvade, da so nekateri celo pijani pršli k mizi Gospodovi. Da se to prepreči, je cerkev ukazala sv. mašo in sv. obhajilo zjutraj in naravni post. Ta predpis ne velja za bolnika.

2. Posebno pa mora biti pripravljena duša na to združenje, da bo vredna tega združenja in da bo zmožna sprejeti vse velike milosti, katere deli sv. obhajilo.

Najprej mora biti čista, kolikor le more biti človeška grešna duša čista. Pred vsem mora biti brez smrtnega greha, to je, biti mora v milosti božje in živa za Boga. Kdor sprejme sv. obhajilo v stani smrtnega greha, naredi "božji rop", sakrilegij. Male vsakdanje grehe nam odpušča sv. obhajilo samo.

Neposredno pred božjim združenjem v sv. obhajilu mora pa človek svojo dušo in srce razgreti v ljubezni do Boga in do bližnjega. Bog je ljubezen. Kdor se hoče združiti z Bogom, se mora samo v ljubezni in z ljubeznijo. Ta ljubezen naj preseže človeško dušo kakor ogenj, da bo zmožna sprejeti neskončni ogenj božje ljubezni. To dosežemo z vzbujanjem svetih čustev, žive vere, trdnega upanja, ponižnosti, kesanja, ljubezni, hrepenenja. Iz srca mora vsak greh pa tudi vsaka mrznja.

3. Za vreden sprejem sv. obhajila bi bila že ta priprava dovolj. Toda gre tudi za milosti, katere sv. obhajilo naklana in katerih smo tako potrebni. Da pa te milosti dobimo v polni meri, potrebna je tudi dobra zahvala, ali molitev po sv. obhajilu.

Pri sv. obhajilu je duša v sladkem objemu s svojim Bogom. Ali je kak čas primernejši, kakor je ta, da mu odkrijemo svoje srce, mu potožimo vse bolečine življenja, vse potrebe duše in telesa? Da, sveti, presveti so ti trenutki po sv. obhajilu! Porabimo jih za dobro zahvalo. Pozdravimo svojega Boga v svojem srcu! Pustimo duši, da govori, veliko govori s svojim Bogom! Pustimo srcu, da govori s Srcem božjim, da se izlije pred svojim Bogom.

Sv. obhajilo je kruh duhovnega življenja duše, je vsa naša moč, je vir vsega življenja duše in bogat studenec obilnih milosti božjih. Toda to je samo za onega, ki ga sprejema I. vreden, 2. pobožno z dobro pripravo in zahvalo in 3. pogosto. Amen.

IZ NEODREŠENIH KRAJEV

Nova maša v Vipavi.

V Vipavi je daroval prvo sv. mašo g. Rafko Premrl. Slovenskost je potekla v najlepšem redu, čeprav se je zbrala v trgu ogromna množica iz vse gorje Vipavske doline. Vipavci so okrasili ceste z mlaji in slavoloki. Dekan g. Breitenberger je pripravil malčke, da so mnogi zjutraj pristopili k prvemu sv. obhajilu. Ob 10. je bila nato nova maša. Prisostvovalo je 20 duhovnikov, med njimi tudi msgr. Stanko Premrl. G. dr. Ivančič, profesor v deškem semenišču v Gorici, je v lepem govoru objasnili vzvišenost duhovskega poklica. Vipavci so pokazali, kako cenijo slovensko ljudstvo svoje duhovnike.

Nesreča.

Bač pri Knežaku: Na sredi vasi je pobil konj 5letno deklico Emo Zadelovo, po domače Pavlovcovo. Konji so bili laški, deklica pa lahkomišeln. Drugi dan je na poškodbah umrla.

Bogoslovci v goriškem semenišču.

Letos je obiskovalo goriško bogoslovje 41 dijakov. Že prihodnje solsko leto se pričakuje precej razveseljiv prirastek; v semenišče bo stopilo okoli 20 Slovencev, Hrvatov in Italija-

nov. Mnogo jih pride iz škofove nótiranje gimnazije v Kopru, kjer se vzgajajo dijaki iz Istre in iz tržaške škofije. Ako Bog da, bo prihodnje leto posvečenih 12 duhovnikov, in sicer 8 iz tržaško-pokrske škofije, dva iz goriške, eden iz poreške in en salezijanec.

Novice iz Idrije.

V prvi polovici letošnjega leta je bilo v Idriji 50 rojstev, lani v tem času 494, odklicanih 26, lani 18 parov. Umrlo je letos do konca junija 38 oseb (24 žensk, 7 moških in 7 otrok), lani 54. Naj ob tej priliki opomnimo, da bi bilo zelo potrebno izsolati še par mladih domačih žensk za babilice.

Umrli so: 33letna Julija Bevkova, rudarjeva žena; 41letna Marija Vončina, rudarjeva žena, in 69letna vdova Terezija Gantarjeva.

V tuk. bolnišnico je bil prijeljan 30letni zidar Andrej Bevk iz Otaleža. Padel je 4 m globoko in si težko poškodoval desno nogo.

Smrtna kosa.

V Gabrovici je umrl France Grmek, star 86 let. — V tržaški bolnišnici je umrla Frančiška Perhavec iz Ležeč, stara 58 let. — V Spodnji Idriji je umrl Anton Velikajne, star 83

let. — Pri Sv. Mihaelu je umrl Josip Ušaj v starosti 80 let. — Na Dolu pri Dol. Oficiji je umrl Franc Krapež, star 83 let. — Volminu so pokopali Uršo Gaberščekovo, po domače Pečnikovo. — Na Sedlu je umrl Anton Menič, cerkveni ključar, star 57 let. — V Plaveh je umrl Joško Kralj, star 20 let. — V Celju (Reška dolina) je umrl Anton Kirna, star 81 let. — Na Knežaku (Pivka) je umrl Anton Jenko, star 77 let. Bil je 42 let organist.

Birma.

Goriški nadškof dr. Frančišek Sedej je pretekli mesec birmoval v Ledinah in Godoviču. Slovensko ljudstvo mu je priredilo veličasten sprejem; vasi je okrasilo z mlaji in vencii.

Planinski orel.

Godčev Janez iz Morč na Krasu je dobil velikega planinskega orla, ki se je priklatil baje z nanoskih pečin.

Promocije.

Na padovanskem vseučilišču je promovirala za doktorico kemije in farmacevtike gđ. Majda Jamskova iz Ajdovščine. — V Turinu je dovršil zdravniške študije g. Karel Rutar iz Gorice. — Na trgovski visoki šoli v Trstu je prebil doktorski izpit iz gozdarskih in trgovskih ved g. Ivan Danev iz Raznice.

Obisk.

Knez in nadškof Dr. Frančišek Sedej se je mudil dne 14. julija na obisku v Vrnsku. Farani si štejejo to v izredno čast, ko so imeli med seboj svojega dušnega nadpastirja.

Izpit.

Izpit za poučevanje solopetja je napravila v Bologni znana slovenska skladateljica Breda Šček, sestra bivšega poslanca Virgilija Ščeka. — Na tržaškem konservatoriju je prestal goslarski izpit g. Stan-ko Malič iz Trsta.

Nova ura.

Za shod sv. Urha so na Oseku dobili novo stolpno uro, ki jo je napravil domačin samok France Logar.

Strela.

Strela je udarila v hišo Fr. Pupana v Hrenovicah. Ogenj je napravil 15,000 lir škode.

Tolmin.

Po veliki suši, ki je nakanila uničiti vse pridelke, je začel padati blagodejen dež, ki je napojil žejno in razpokano zemljo. Po dežju je pa nastopilo prav hladno vreme, kakor v pozni jeseni.

DEDŠČINA PO OBČINSKI SIROTI

Občina Hausen ob Maini, ki šteje približno 2000 prebivalcev, je prejela iz Amerike prijetno obvestilo: Bogat Američan, bivši njen občan, ki se je bil pred mnogo leti kot sirota izselil v novi svet, ji je v oporoki zapustil 50,000 dolarjev. Sklenili so, da zgrade za ta denar občinsko sirotišnico in hiralnico.

NAZNANILO

Pred enim mesecem je zapustila moja soproga Alojzija Košir mene in otroke brez vsakega vzroka ali povoda ter odšla z nekim Slovencev po imenu John Papež. Lahko ga je spoznati, ker z desno nogo precej šepa in lasje ima sfrkocane. Ta nepridiprav je moje soprogo zvalil z zvijačo, da je šla z njim. Cenjene čitatelje tega lista prosim, da mi javijo njen naslov ali pa javijo moji soprogi, da se brez bojzani lahko vrne na svoj dom in ji ta slučaj odpustim.

Ely, Minn., 4. avgusta 1930. (Ogl.) **Aleksander Košir.**

FELIX LACHESNEZ-HEUDE, POSPEŠATELJ FRANCOŠKE PAROPLOVNE DRUŽBE

FELIX LACHESNEZ-HEUDE New York, N. Y.

Na seji direktorjev Francoske paroplovne družbe v Parizu, je bil dosedanji glavni potniški nadzornik Felix Lachesnez-Heude imenovan pomožnim glavnim nadzornikom Francoske linije za črto v Zdr. države in Kanado. Jean Til-lier je bil nedavno izbran glavnim nadzornikom namesto Pierre de Malglaive, ki je zdaj glavni direktor Francoske paroplovne družbe.

Do sedaj še ni bil imenovan namestnik Mr. Felix Lachesnez-Heude, kot glavnega potniškega nadzornika, zato bo on nadaljeval svojo službo do 1. septembra, ko vsi novo izvoljeni odborniki in direktorji nastopijo svoja novo izvoljena mesta.

Mr. Lachesnez-Heude še ni 40 let star. Hitro je napredoval od navadnega uradnika in dosegel se ne v enajstih letih službe izredno čast, da je drugi za glavnim direktorjem cele družbe. Odlikoval se je za časa svetovne vojne v francoski armadi. Od navadnega vojaka je v dveh letih napredoval do narednika. Služboval je v Algeriji in Maroku ter se pet let udeleževal bojev za časa svetovne vojne na zapadnem bojišču, v francoski armadi. Odlikovan je bil z vojno medaljo, vojnimi zaslužnimi križem, kolonijalno medaljo in medaljo Italijanskega in Maroškega vojnega odlikovanja.

Gost nove maše.

NAZNANILO SLOVENSКИ ROMARJEM V CAREY, O.
Za praznik Vnebovzetja Marijinega bo tudi letos slovenski romanje v Carey, Ohio. — Jaz sem bil naprošen, da romarjem postrežem v duhovnem oziru. Naznanjam, da bom v Carey že v četrtek popoldne pred praznikom in bom na razpolago za spovedovanje. Na praznik bomo imeli slovensko pridigo ob času, kakor je bila navada druga leta. V nedeljo po prazniku me ne bo več v Carey, ker imam opravke drugje. Toliko romarjem na znanje. **P. Odilo, O.F.M.**

NEKATOLIŠKI ZDRAVNIKI V LURDU

Okrog 100 angleških in ameriških zdravnikov, ki se nahajajo na študijskem potovanju po francoskih kopališčih, je te dni prišlo v Lurd. Prosili so za sprejem pri lurdskem škofu msgr. Gerliefu, ki jim je zelo ljubeznivo sprejel. Eden zdravnikov je imel nagovor, v katerem je povdarjal, da so on in njegovi potni tovariši srečni, da smejo bivati na svetovno slavem kraju, na katerega stopi z največjim spoštovanjem vsakdo, ne glede na njegovo svetovno naziranje. Škof jim je svoje goste peljal k jami in k oltarjem. Obiskali so nato "bureau des constatations" (urad za ugotovitev čudežev), kjer jim je vodja urada razložil nekatere slučaje čudežnih ozdravljenj.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

ŠEST DNI PREKO OCEANA
najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: **ILE DE FRANCE, 27. avg.** (opol.); **12. sept.** (opol.); **PARIS, 16. avg.** (1. zjut.); **1. sept.** (4. pop.); **FRANCE, 20. avg.** (7. zveč.); **5 sept.** (7. zveč.)
Najkrajša pot po železnici, vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

French Line

213 N. Michigan Avenue, Chicago, Ill.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

mislili, da so v najbolj modernem gledališču sveta "Roxy" po imenu. Takoj po maši je sledil "Te Deum".

Po končanih cerkvenih opravilih smo se podali v spodnjo dvorano, ki je bila zelo lepo in okusno opremljena z napisom; "Veslimo se v Gospodu". Za goste je bilo pripravljeno vsega na izbiro in nam ni prav ničesar manjkalo. Še bolj smo se počutili domače, ker je Mr. Čagram, oče novomašnika, gospodar in oskrbnik cerkve sv. Nikolaja in si tam služi vsakdanji kruh. Kmalu smo postali prav veseli in židane volje, da smo rekli eden drugemu, dobro nam je tukaj biti. — Kmalu smo zaslišali po dvorani klice: "Bog živi novomašnika Rev. P. Jožefa Čagram! Bog živi Mamo in Ača Čagram! Bog živi P. Aleksandra! Bog živi našega očeta P. Benigna Snoja! Mr. Čagram ustane in naglašja, da so zasluže P. Benigna, da smo danes tukaj in se veselimo zato še enkrat; Bog živi P. Benigna Snoja! Rev. P. Aleksander se lepo zahvalijo vsem navzočim, predsedniku dr. sv. Jožefa, K. S. K. J. iz Brooklyna, Mr. Zupančiču, da so se odzvali povabilu, ravno tako Mr. Matej Curl-ju, ki je pripomogel, oziroma razposlal vabila. Enako Mr. Gabrijelu Tassotti, predsedniku dr. sv. Petra, ki je osebno prijatelj Mr. Čagram in vsem, ki so pomagali proslaviti dan Gospodov. — Zahvalim se še enkrat družini Čagram, za povabilo in vso postrežbo. Zelim jim vsem, kakor tudi častitemu novomašniku obilo božjega blagoslova.

NOVICE IZ JUŽNE AMERIKE

Cordoba. — V tukajšnjem sanatoriju je umrl na posledicah operacije rojak iz Primorja, Martin Mavrič. Bil je kontraktor in dobro poznana osebnost med tukajšnjimi izseljenci. Pogreba se je udeležilo poleg njegovega brata tudi precejšnje število njegovih rojakov iz zasužnjene Primorja.

Začela se je pri nas v resnici prava zima. Dne 3. julija je zapadel po bližnjih gorah precej na debelo sneg. V mestu samem je pa pritisnil prav hud mraz. — Stavkali so uslužbenici električne železnice, ki so pa stavko zgubili. Nad polovico delavcev se je vrnilo na delo. Miru pa le še ni. Ako vozi cestna železnica po noči, jo mora spremljati patrolja ognjegascev in se ni preveč varno voziti. Ni še dolgo temu, ko so eno karo zažgali. **S. T.**

ZAHVALA IZ PUEBLA

Pueblo, Colo.

S tužnim in žalostnim srcem naznanjam vsem, da mi je ljubi Bog vzel mojo veliko ljubljeno sestro Karolino Bradič, ki je umrla 25. julija. Pokojna je bila doma iz vasi Ratje, fara Hinje. Tukaj je bivala 17 let. V starem kraju zapuščena enega brata in dve sestri, v Butte, Mont., enega brata in v Pueblo eno sestro, žalujočega soproga in dve hčeri dvojčki, katere so stare po 15 let. Posebno pretresljivo je bilo jih poslušati, ko so klicale mamo, naj gre z njimi domov. Nobeno oko ni ostalo suho. Prav lepa hvala Rev. Father Cirilu za lepo pridigo in obrede v cerkvi. Hvala Mr. Grmu za lepo petje in Mr. Butkoviču za krasen govor pri odprtem grobu. — Ločila si se od nas, draga sestra, in zapustila si ta svet. Bodi z Bogom na veke združena in od nas nikoli ne pozabljena. — Najprisrčnejša hvala Mr. in Mrs. Kočevar, Cili in Johani Bradič, Franci Turk, Johani in Franku Muhič. Vsem prav lepa hvala.

Johana Stancer.

NOVICE IZ JUŽNE AMERIKE

16. avg. — Ille de France na Havre. (Skupno potovanje pod osebnim vodstvom Mr. Aug. Kollarda.)
21. " — Leviathan na Cherbourg.
22. " — Olympic na Bremen.
27. " — Ile de France na Havre.
28. " — New York na Hamburg.
29. " — Berengaria na Cherbourg.
30. " — Majestic na Cherbourg.
1. sept. — Europa na Bremen.
2. " — Vulcania na Trst.
3. " — Leviathan na Cherbourg.
4. " — Mauretania na Cherbourg.
6. " — Mauretania na Cherbourg.
6. " — Bremen na Bremen.
10. " — Aquitania na Cherbourg.
11. " — Hamburg na Hamburg.
12. " — Ile de France na Havre. (Skupno potovanje)
17. " — Euroa na Bremen.
17. " — Olympic na Cherbourg.
17. " — Berengaria na Cherbourg.
19. " — Majestic na Cherbourg.
19. " — Paris na Havre.
20. " — Cleveland na Hamburg.
20. " — Saturnia na Trst.
24. " — Bremen na Bremen.
3. okt. — Ile de France na Havre.
4. " — Europa na Bremen.
8. " — Vulcania na Trst.

Za cene kart in druga pojasnila se obrnite na spodnji naslov.
Potniki, ki niso posebno "pri denarju", naj nam pišejo po spis: "Kako se najcenejše potuje v stari kraj".

NA PRODAJ

od stavbinskega društva hiša na 21. cesti, blizu Robey, Chicago. V njej so 4 stanovanja in klet, podstrešje, toilet, plin in elektrika. Vse na novo emajlirano. Vprašajte na 1710 West 21st St., pri tajniku Building & Loan Ass'n. (3222)

DRUŠTVO SV. VIDA

štov. 25, K. S. K. J. CLEVELAND, O. Leto 1930.

Predsednik, Anton Škul, 1099 E. 71st St.
Podpredsednik, Anton Struiša.
Tajnik Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.
Zapisnikar, Joseph Zakrajšek.
Blagajnik, Ignac Stepic.
Nadzorniki: Leo Kushlan, William Vidmar, Jos. Germ.
Zastavonoša, John Modic.
Vratar: Jacob Korenčan, Anton Frankovic.
Bolniški obiskovalec, Joseph Ogrin 9020 Parmelle Ave.
Duhovni vodja, B. J. Ponikvar.
Zdravniki, Dr. J. M. Seliškar, Dr. M. J. Oman in Dr. L. J. Perme.
Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.
V društvo se sprejemajo člani(ice) od 16. do 55. leta.
Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa za do smrtno zavarovalnino in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.
V društvo se sprejemajo tudi otroci do 16. leta.
Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po pravilih.

Prepričajte

se in pošljite

\$1

na upravo

AMERIKANSKI SLOVENEK

in prejemale bote ta zanimivi list za dobo 2 mesecev. Prepričajte se bote, da je Amerikanski Slovenec list, ki prinaša svojim čitateljem zanimive povesti in romane, zanimive vesti iz slov. naselbin, dnevne svetovne dogodke in novice iz vaše rodne grude in da je Amer. Slovenec list, brez katerega res pravi Slovenec v Ameriki biti ne more.

Phone: Canal 4340

Vinko Arbanas

EDINI SLOV. CVETLIČAR V CHICAGO
1320 W. 18th St. Chicago

Vence za pogrebe šopke za neveste in vse v to stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

Gospodin Franjo

ROMAN.

Spisal Podlimbarski.

V svesti si svojega prevsiljivega vedenja pred deklico je napisal ovadbo z dosti rahlimi besedami, toliko da izpriča svojo vestnost in natančnost. Sodnikom je lep kinžal zelo ugajal, bili pa so toliko delikatni, da zaradi takšne malenkosti niso zvali deklice pred sodišče; stvar naj pride skupno s kaludjerovo zadevo na razpravo, kadar se pojavi Atif Sarajlija kot prič. Priložili so ovadbo Miloševićevim aktom. Vanje se je zažrl kancelejski prah, preden so prišli na dnevni red.

Vazko je bival v Tuzli samo nekaj tednov. Mladi mojster Grgić je bil z okretim in bodrim dečkom zadovoljen. Osnovna navodila za prikrajanje opank mu je kmalu vcepil, sicer pa ga je porabil za vsako pot k svojim naročnikom in odjemalcem. Teh potov je bil Vazko vesel, saj je videl v mestu toliko novih stvari, o katerih se mu v gozdu še sanjalo ni.

Spotoma je navadno skočil k Danici ter jo pozdravil. Ni mu trebalo dolgo čakati, da je videl tudi svojega učitelja in pobratima Jovico. Grgić, ki je tuzlanskim jetnikom popravil opanke, ga je pošiljal po dvakrat na teden v kaznilnico po poškodovana obvala in z zakrpanimi nazaj.

Vazko je močno bilo srce, ko je šel prvičkrat s šopom opank v kaznilnico. Navdajala ga je groza pred prostori, kjer žive po narodnih pesmih nesrečni jetniki v strašnih mukah. Vojak, ki je pri velikih vratih stražil vhod v poslopje, ga je, videč opanke, spustil v hišo pokore. Stopivši na dvorišče, se je deček ogledal po neprijaznem svetu. Na notranji strani pritlične hiše, zidane na štiri ogle, se je tiščalo k zamazani steni krog in krog primitivno pristrežje na lesenih stebrih; pod njim se je nahajal netlakovan hodnik, kjer so se smeli ob deževnem vremenu v določeni dobi izprehajati jetniki. S hodnika se držala z lukalnicami opremljena in z železnimi ploščami okovana ozka in nizka vrata v ječe. Niso stala vsa vrata v vodoravni legi s hodnikom; do nekaterih se je moralo po ozkih stopnicah navzdol, ker turška vlada je skrbela tudi za podzemne ječe. Okna, ki so mrko zrla v ta pust svet, niso bila vsa enaka, ker niso vsi jetniki dobivali enake porcije svetlobe in zraka, a mimo štirih velikih oken precej pri vhodu so bila vsa druga, majhna in majčkena, zavarovana z mrežami iz železnih prekel. Par vovakov s puško ob rami je korakalo po hodniku, nedolga vrsta jetnikov se je, rožljaje z verigami, vlekla zadaj po dvorišču tik pred stolpovjem. Sredi prostranega dvorišča je zagledal trop Bošnjakov pod fesi in turbani ter z okovi na nogah. Gnetli so se krog razdrtega vodnjaka; menda so ga popravljali ali čistili. Oprezno se je bližal tej gruči, ni li Jovica v njej. Vojak, stražec tolpo, je divje pogledal na dečka, kakor bi ta ne nesel nedolžnih opank, ampak nevarne bombe.

"Gospodine asker, zakrpane opanke nesem k gospodinu ječarju, pa ne vem, kje je, ker sem prvokrat tukaj," je poizkusil Vazko potolažiti vojaka. Grgić je bil natanko poučen, kje biva ječar s svojo ženo in otroki, toda deček je hotel porabiti priliko, da se razgleda in razpozna po mračnih prostorih. Vojak ni dal besede od sebe, le z roko, obo-

roženo z ogromno sukneno rokavico napestnico, je strogo in mrko pokazal na ona velika okna pri vhodu. Vazko se je prepričal, da v oni tolpi Jovica ni. Urno se je obrnil ter se napotil proti ječarjevemu stanovanju.

Zdajci je zaslišal od nekod iz ječ strašno tuljenje. Okrenil se je in poslušal; ni vedel, ali veka tako bolan jetnik, ali vpije s takšnim presunljivim glasom na pomoč v telesnih mukah, ali je znorel. Vazko je postal. Spomnil se je zmajev in kač v temnicah; vlekel je na uho, da bi razbral, ne kriči li pobratim nekje v podzemeljski ječi. Kruta bolest mu je stislila srce, ker prav tako neznanško je nekoč kričal Jovica na nekega dečka, ki se je bil zlagal. Tuljenje je potihnilo. Opetekajoč se, je zavil na hodnik. Na druga vrata na desni od vhoda je podromljal s prsti — tako ga je bil poučil Grgić. Prišla mu je odprta postarna suha ženska v višnjevkasti, ponošeni halji, z mokro cunjjo v roki. Vazko se je prestrašil ter stopil korak nazaj, tako vražja se mu je zdela ženska. Njen obraz je bil malone zelen in prišpiljen kakor pri kači, za odprtima ustnicama sta samevala na spodnji celjusti dva orumenela zoba, njene zlovoščne oči so gledale skozi velike, črno obrobjene naočnike, na koncu nosa ji je visela kaplja. To je pol zmaja pol kače — si je mislil preplašeni Vazko in nič ni rekel, dasi je bil priljuden in je tudi v mestu vsakega vprašal: "Kako si?" Ko je bila ženska zagledala obutev v njegovih rokah, ga je spustila skozi vrata k sebi. Stopil je v topel prostor, kjer je močno dehtelo po prismojnem mleku. Stal je v ječarjevi kuhinji. Ženska je segla na omaro, odkoder je prinesla ogoljeno knjigo. Pogledala je vanjo, potem je odvezla dečku obutev. Dočim je ona štela opanke in jih pregledovala, so li dobro popravljene, se je Vazko zagledal skozi odprte duri v sosednji sobi, kjer so pri mizi sedeli trije majhni, goloroki švabski dečki, obrnjeni k njemu. Dečkov eden je pisal, kimaje z glavo, druga dva sta zrla v moža, ki jima je sedel nasproti, tako da je kazal hrbet v kuhinjo. Vse je kazalo Vazku, da je ta širokopleči mož učitelj, zakaj onadva dečka sta mu nekaj odgovarjala. Zroč na učiteljeve črne lase, segajoče čez tilnik, je razsodil sam v sebi, da tu pop poučuje otroke. Že je hotel odvrniti oči od prizora, a zdajci je učitelj premaknil nogo in zarožljala je veriga. Vazko se je pozorneje zazrl v moža ter zapazil, da ima na nogah okove, zvezane z verigo, ki je bila pripeta z vrvice za pas. Pogrelo ga je, ker učitelje je spoštoval, odkar mu je bil Jovica vtisnil pečate abecednega znanja. In tukaj poučuje takšen učen človek ob rožljanju jetniške verige! Vazku se je storilo inako in čim bolj je zrl na učiteljeve lase, na njegov gunj, na njegove čakšire, tem bolj je rastle v njegovi glavi dobro znana pobratimova podoba. In čuj — zdajci je učitelj izpregovoril, trdo nemško besedo sicer, toda glas je bil tisti, za katerim bi bil šel Vazko bos čez trnje, poslušno in vdano kakor jagnje za svojo materjo. Ni se mogel premagati, vzhičen je skočil čez prag, se oklenil Jovičine roke ter zavpil: "O moj učitelj in pobratim, tu učiš otroke, a pri nas v Piliču jih nisi smel učiti!"

(Dalje prih.)

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Se ji ni posrečilo.
Neka Micka Novak iz Sv. Križa pri Rogaški Slatini, ki je služila pri Martinu Čilenšku v Levcu pri Celju, se je odpravila v Celje in povedala, da jo je poslal gospodar, naj izbere toliko in toliko blaga in prinese domov. Ugotovili so, da gospodar ne rabi blaga in so nepremišljeno Micko spravili pod ključ.

Slovenske gorice.
Poleg toče, ki je po Slovenskih goricah precej pobila, imajo vinogradniki veliko škodo, ki jo je napravila peronospora in "odij".

Padel z odra.
V Ljubljani je padel z zgradbe Trgovskega doma Lovro Sivjavs. Pri padcu si je zlomil nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Požar
V Globoki, občina Štrigova, je požar upepelil gospodarsko poslopje s hišo vred, posestniku Nemčurju. Ista usodna nesreča je zadela posestnika Rajha. Požarja niso mogli pogasiti in so ga samo lokalizirali.

Smrti je usel
Iz Zagorja poročajo da je železniški čuvaj, Novak, v čuvajnici št. 583, zaslišal, kako se kotali kamenje po hribu navzdol proti progji. Hitro je

skočil iz čuvajnice. Kakor hitro je bil zunaj, je že priletela velika skala v čuvajnico in predrla steno ravno tam, kjer je on poprej sedel.

Nevihta.
Huda nevihta s točo je zadela na sledeče kraje: Lahonci, Ivanjkovci, Mihalovci, Brebrovnik, Hermanci in Sv. Miklavž. Verovci in Velikane. Uničenega je od 5 do 50 odstotkov vinskega pridelka.

Avtomobilska nesreča.
Na cesti iz Osilnice proti Čabru sta na ozkem ovinku zadela dva avtomobila, katerih eden je priletel v bistro Čabranko, kakih 10 metrov pod cesto. Šofer ima zlomljeno nogo, potnik si je pa polomil rebra.

Surovoost.
Pri Sv. Marjeti ob Pesnici sta napadla posestjuko sin M. K. in posestnik A. L. 21letnega viničarskega sina Josipa Knedla. Obdelavala sta ga z noži toliko časa, da je obležal na cesti smrtno nevarno poškodovan.

Nebesni pojav
V Brežicah so videli dne 17. julija precej močan komet, ki je žarel v svetlobi močnega bliska v vodoravni smeri od vzhoda proti zahodu in počasi izginil.

Katoličan brez katoliškega lista, je kakor vojak brez puške!

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Srce in razum.

Gre za neka odkritja, kateri kažejo omiko starih Egiptčanov že pred kakimi tri tisoč leti.

Materialistično pojmovanje zgodovine, v katero spada tudi omika, kulturno stanje kakega naroda, se nekako prav lepo poda. Srce pa igra pri tem važno vlogo, in srce ima pogostoma razloge, o kakršnih razum prav nič ne ve. Razuma je prav pogostoma tam najmanj, kjer se sklicuje na razum.

Že na gimnaziji smo se bili. Imeli smo profesorja, ki je bil ves v materialističnem naziranjju. Razlagal nam je tako in tako. Pa nismo vsega kar požrli, kar nam je serviral. Pogostoma smo mu ugovarjali in prišlo je do vročih kontroverz. vse seve v pravem tonu in zmerno, saj niti profesor niti mi dijaki nismo hoteli izzvati kakih disciplinarnih preiskav. Drugače je bil trebušasti profesor dobra duša, posebne razboritosti mu pa nismo mogli priznati.

Beseda je dala besedo, in profesorja smo spravili čestokrat v zagato. V takem položaju, ko je šlo njegovo materialistično pojmovanje v frazje, se je dobrohotno razkorajčil, in menil, da so bili zgodovinski svedoki, ki so tako in tako poročali, hudi prefriganeci. Kontroverza je pri tem zastala, a vsaj oponenti smo si mislili svoje o taki materialistični zgodovini in tudi o profesorju.

Kolikokrat najdem prav isto tudi v našem materialističnem časopisju v Ameriki! Kjer je zgodovinski svedok materializmu nasproten, da materializem podere, se o njem piše in zapiše, da je bil goljuf, prefriganec, da je namenoma zavajal itd. . . .

Nobenemu človeku nihče ne vidi v srce. Ampak malo drugačna je roba pri materialnih svedokih, ki nimajo srca.

V listu najdem:
"Ob nogah velike sfinge v Egiptu so našli alabasterne posode, ki so bile zakopane pred 3000 leti, pa so vendar ohranile dišave, ne da bi se bile izdišale. Nekaj čudnega so ti egiptovski parfumi. Verjetno je, da bodo kemiki spoznali, iz česa sestojte. Morda bodo rekli, da izvirajo od cvetlic, ki jih nič več ne poznamo. Morda pa dišave sploh niso od cvetlic, ampak od kake živali, kakor n. pr. muškati vonj, ki kovini radiju podobno širi žarke vonjav, pa se vendar ne izžerpa in tudi na teži ne izgubi. Velike tajne še hrani egiptovska kultura: Egiptčanje so poznali emalj, ki ga še ne moremo posnemati; uporabljali so furnir, ki je trajen liki kamen; znali so ohraniti les, ki je ostal svež, nedostopen črvi in trohnobi danes kakor pred tisočletji. Egiptovska sfinga ostane slej ko prej neresljiva uganka."

Materializem meni, da je bil spočetka neki plin (odkod bi ta pribežal, tega vprašanja se ogiba, kakor mačka vroče kaše), potem je postala neka emokla, potem stanica, potem žival, potem človek . . . človeška žival. Zdaj smo baje na vrhuncu, vse, kar je za nami, je manj vredno, nič vredno, golo živalsko, ko je bil človek še žival itd. To se lepo sliši in vrlo prijetno je to za neka srca. Razum se mora pa pri tem skriti v kot, in če se prikaže, ga napodijo, da ga ni (ne znažjo misliti z lastnimi možgani . . .) in napodijo ga s prefriganostjo, goljufijo pri človeških svedokih.

Priče iz razkopin pa ne poznajo prefriganosti. Tu stojijo materialisti pred sfiago, uganki in obmolknjejo. Obrnejo se pa in tavlajo svojo napredno ker srce jim tako narekuje, razum pa gre pri tem lahko zabam pet.

Slišim, čitam, a vere mi manjka.

Vest se glasi:
"Meseca avgusta letošnjega leta se bodo v Šampanji na vzhodnem Francoskem sestali bivši francoski in nemški bejevnikli od vsake strani po tisoč. Ne mislijo pa se znova boriti, kakor so se v svetovni vojni, skozi dolga štiri leta, ampak hočejo si slovesno prispeči prijateljstvo in mir. Možje, ki so sami preizkusili vse grozote vojne, si bodo klicali: Nikoli več!"

Ni dvoma, da bo vse to iskreno, resnično, pristrčno iskreno. In bo tako na obeh straneh. To stoji. Ali pa je visivo kako borenje ali neborjenje samo od njih? In morajo mir, dokler so ti možje življenjani. Kaj po njih smisel? Kaj pri tistih, ki niso izkuzgrozot?

Ko so imeli Francozi Pomenje zasledeno skozi enajst let, so bili med Nemci taki, ki so želeli neko porenko republiko zase, da bi bil s tem bolj zaguran mir med Francozi in Nemci. Francozi so odšli. Nemci so slavili odhod. Ampak obenem so začeli strahovonjonjo za tistimi, ki bi bili zasigurali neki trajen mir. Vse to spričuje jasno, kakšen mir vlada vsaj v nekih nemških krogih glede trajnega mira.

Vseposvdo govorijo o miru in želiti bi bilo, da bi ne nobenega klanja več, ampak isti sapi se pripravljajo prmrzlično na prihodnji sponogke druge podlage, dosežani je hinavska in ne bo držala.

OPICA, KI SE MEŠA V POLITIKO

V južnoangleškem Cambellu je tu dni neka opica vedno načen posegla v volilne boj. Vršil se je tam volilni konservativcev, ki pa se ni dovolj preveč mirno, kajti liberali so svoje nasprotnike ves obdajali z medklici. Končno nastal iz tega velik hrust, katerem so vsi vplii povpreeden čez drugega, tako da je zdelo, da bo shod razbPredsednik shoda je ravno bil ted polklicati policijo, ko se nenadoma na oknu pojavila pica, ki je skočila v dvoranu. Sluga ji je šel nasproti, da jo preprodi, toda opica ga je silno močjo odrinila. Nato šla nad predsednika, ga preprodi na sedeža, zagrabila nec in začela z njim zvoniti. berali in konservativci so pak li od smeha in so se nato sklon podali nad opico. Toda eni ne drugi niso imeli sreče kajti opica jim je izginila pred oči in so je šele naslednj dan ujeli v neki cerkvi.

VSAKA DEŽELA ŽALUJE PO SVOJE

V Evropi velja kot žalna na barva. Simbolizira izgub svetlobe, življenja in njegove radosti. — Na Kitajskem žalna barva bela, ker prestavlja neomadeževanost, kovnikovega življenja. — Egiptčanij je znamenje žalnena temnožolta barva — barvelega lista. — Prebivalci rive žalujejo v modrih oblačih — barvi neba, kamor pokojnik odšel. — Abesinci si za žalovanje izbrali sivo barvo, kakor je siva zemlja, katero se človek vrača.

NAŠI ZASTOPNIKI

COLORADO:

Canon City. — Ana Susman.
Colorado Springs. — M. Kapach.
Crested Butte. — Martin Težak.
Denver. — G. Pavlakovich.
Leadville. — Rev. M. Trunk, John Železnikar.
Pueblo. — Rev. P. Cyril, O.S.B., I. Meglen.

ILLINOIS:

Argo. — John Poljak.
Bradley. — Rose Smole.
Chicago. — Jožef Fajfar.
Elmhurst. — Karolina Milost.
Galesburg. — Anna Dolinšek.
Granville. — Frank Perše.
Lockport. — John Koreltz.
Rockdale, Joliet, Ill. — M. Kostelic La Salle. — Anton Strukel.
Joliet. — M. Bluth, Jos. F. Muhich, John Kramarich.
No. Chicago. — Joseph Drashler.
Oglesby. — Frank Jerin.
Peoria. — Jim Terlep.
So. Chicago. — Ant. Bakse, C. Gernek.
Waukegan. — Andrew Košir.
W. Pullman. — Frank Gabriel.

INDIANA:

Elkhart. — Mary Oblak.
Indianapolis, Ind. — Mrs. J. Gerbeck.

KANSAS:

Franklin. — John Dobravec.
Frontenac. — Joseph Zorc.
Kansas City. — Peter Majerle.
Mulberry, Kans. — Mrs. B. Omahne.

MICHIGAN:

Ahmeek. — J. Hribljan.
Detroit, Mich. — Charles I. Prazen in Steve Potočnik.
Grand Haven. — Ang. Resner.
Harrietta. — Frank Zakrajšek.
Iron Mountain. — Kath. Heben.
Calumet. — Jos. Sustarsich.
Manistique. — Ana Schwab.
St. Charles - Saginaw. — John Gričar.

MINNESOTA:

Aurora. — E. Smolich.
Chisholm. — B. Globočnik, Frank Laurich.
Ely. — John Otrin, Jos. Peshell.
Eveleth. — Johana Kastelic, Antonia Nemgar.
Gilbert. — Frank Ulčar.
Greeney. — Mrs. B. Globočnik.
Hibbing in okolica. — Joe Zaic.
Keewatin. — Mary Kolar.
Leoneth. — Peter Stampfel.
McKinley. — A. Hegler.
New Duluth. — M. Spehar.
Redore. — A. Mlakar.
Rice. — Rev. John Trobec.
Sartell. — John Burgstaler.
Soudan. — Frances Loushin.
Virginia. — Angela Schneller.

MONTANA:

Butte. — Marko Gornik.
East Helena. — Frances Ambro.
Walkerville. — Mary Kotze, Kath. Tomazich.

NEW YORK:

Brooklyn. — Catherine Schneller.
Little Falls. — Amalia Furlan.
New York. — Rev. Kerubin Begelj in Vinc. Ovca.

OHIO:

Barberton, O. — Rev. A. L. Bom-

COLORADO:

bach, Joseph Lekšan, A. Okoliš, Jos. Shega.
Bedford. — Frank Stavec.
Bridgeport. — L. Hoge.
Cleveland. — A. Jaksetič, glavni zastopnik, J. Resnik, M. Glavan, Rev. J. J. Oman, Rev. Ma. Slaje, Rev. M. Jager, Matija Kavasz.
Conneaut. — Angela Berus.
Euclid. — Frank Pozar.
Noble. — Jennie Iutihar.
Lorain. — Mamie Perusek.
Petersburg. — M. Ohlin.

PENNSYLVANIA:

Aliquippa. — Ant. Habich.
Ambridge. — Jennie Svegel.
Beading. — Nikolaj Simonich.
Braddock. — Joseph Lesjak.
Burgettstown. — J. Pintar.
Bulger. — S. Jenko.
Canonsburg, Houston, Strabane in okolica. — John Pelhan, Michael Tomšič.
Cairnbrook. — Angela Satković.
Duryea. — A. Pinnat, Am. Swek.
Farrell. — Anna Lumpert.
Forest City. — Mrs. Mary Gram.
Homer City. — Mary Gorichan.
Homestead. — Jos. Sincic.
Johnstown. — Andrew Tomec, C. Pristan.
Lawrence in okolica. — Car. Roshan.
Moon Run. — Jacob Drašler.
Morgan. — M. Dernovšek.
Olyphant. — Mary Zore.
Pittsburgh. — John Golobich, G. Weselich.
Sheffield. — Frank Debevc.
Steelton. — Anton Malesich, Doroteja Dermeš, Ana Lopert.
St. Marys. — M. Aufderklam.
Vandling. — Frank Pancar.
West View. — Jos Briskl.

WISCONSIN:

Kenosha. — Mrs. Mary Vidmar.
Racine. — Martin Novak.
Sheboygan. — Michael Progar, John Udovich, Marie Prislend.
Tioga. — Ludvik Perusek.
Wauwatosa. — Ivanka Zavodnik.
Willard. — Frank Perovshek.

WYOMING:

Kemmerer, Sublet, Diamondville, Frank Rosenstein.
Rock Springs, Wyo. — Ursula Ivsek.

MISSOURI:

Harviel, Mo. — John Breznik.
Neelyville, Nayor in Poplar Bluff, Mo. — Ant. Slanc.

CANADA:

Hamilton, Ont., Canada. — Mart. Geld.
Trail, B. C., Kanada: Frank Balkovec.
Princ George, B. C., Canada. — Fr. Saje.

PO RAZNIH DRŽAVAH.

San Francisco, Calif. — Mrs. Bara Kramer, Mrs. K. Cesar.
Bridgeport, Conn. — Rev. M. J. Golob, George Ferenchak.
West Linn, Ore. — Marija Plantan.
Enumclaw, Wash. — Jos. Rihter.
Renton, Wash. — Thomas Rihtar.
Maplewood, N. J. — Jennie Mevzek.
Helper, Utah. — August Topolovec.
Valley, Wash. — Mary Swan.
Richwood, W. Va. — Nich. Badovinac.
Thomas, W. Va. — John Lahajnar.
Pierce, W. Va. — John Jurca.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.